

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INCERATE:
 să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Pentru gazetari.

(A.) Dl. Dr. Ion Mișu, presidentul societății pentru crearea unui fond de teatru român, a făcut zilele acestea o fundație de 25 mii de coroane pentru ziaristii (aceia cari scriu în gazete) români. Dl. Mișu e unul dintre rarii noștri bărbați fruntași, care judecă larg și simte adânc nevoile noastre cele mai arzătoare. Anul trecut a donat societății a cărui president este suma de zece mii coroane, și astăzi surprinde lumea românească cu'n dar mai mare, făcut pentru gazetarii români.

În ziua de azi gazeta e arma cea mai puternică de luptă. Prin gazetă se luminează mințile, se întăresc inimile. Din gazetă cunoaște un popor întreg, tot mai mult ținta pentru care trebuie să lupte. Gazeta, în ziua de azi, e cartea vieții unui popor. Prin ea ne înțelegem, pe-o formă nevoile și păcatele; prin ea ne învățăm să ne curățim de ce-i rău în noi, și tot prin scrisul ei ne întărim unii pe alții în greutățile luptei ce ducem.

Dar ca să poată fi gazeta românească și steag de luptă, și trimbiță de alarmă, și cetate întărită, și sfătuitoare și dogenitoare, se cere ca oamenii cari o scriu, gazetarii, să fie dintre cei mai buni ai noștri. Nu ori ce om e bun să scrie în gazetă, ci numai cei mai aleși. Și până azi, durere, n'am prea putut noi românii să ne punem foile noastre sub conducerea oamenilor celor mai de samă, a bărbaților pregătiți pentru gazetărie, care, cum vedem, e o slujbă foarte grea. Ziarele noastre, din puțină plată a abonamentelor n'au putut să dea mijloacele de traiu de lipsă bărbaților fruntași, cari ar fi fost buni gazetari. Și astfel, mereu, la toate foile noastre s'au tot schimbat gazetarii, iar cari au rămas mai îndelung la postul lor, ca niște îndârșiți stegari, s'au topit puterile sufletești și trupești, și au murit în floarea vrăstei.

Azi, când se pune în aplicare legea cea nouă școlară, gazetăria românească are o și mai grea sarcină. Ea va trebui să fie și cartea poporului românesc.

Dl. Dr. Mișu a arătat o înaltă înțelegere a primejdiilor ce ne amenință și a lipselor noastre când s'a hotărât să facă cel dintâi pas pentru întărirea gazetăriei românești. Dare-ar Dumnezeu ca strălucita pildă dată de Dr. Mișu, să fie urmată și de alți fruntași ai noștri. E cea mai potrivită și cea mai roditoare contribuție ce-o poate face cineva pentru cultura poporului român din Ardeal și Ungaria.

În cele următoare lăsam să urmeze și scrisoarea dlui Mișu, prin care face cunoscut acest dar. Domniasa zice:

Fac un dar începător de 25.000 cor. pentru întemeierea unui fond a ziaristilor români din Ungaria.

Sporirea fondului se face: adaugând an de an a 4-a parte a cametelor la capital; prin daruri de bună voie pentru acest fond; din venitele conferințelor, festivalelor și petrecerilor ce se vor arangea în folosul acestui fond; din taxe ce le-ar da ziaristii.

Chemarea fondului e: A ajuta pe ziaristii români cari au la trecutul lor o muncă cinstită și rodnică, fără privire la direcția lor politică, dacă au ajuns la neputință prin morbi ori bătrânețe. Ajutorarea văduvelor și orfanilor unor asemenea ziaristi. Ajutorarea ziaristilor români pentru călătorii de studiu în țări străine.

Chivernisirea fondului se face prin o epitropie de 5 membri.

De s'ar înființa cu vremea, pe temeiul legal, un Sindicat (o însoțire) a ziaristilor români din patrie, epitropia poate preda aceluia paza averii după statute.

Întâia epitropie să numește în persoanele dlor: Vasile Goldiș, Dr. Valer Branișce, Octavian Goga, Dr. I. Lupaș și Ion Agârbiceanu.

Îngrijirea valorilor, adică a averii fondului, se încredințează băncii „Ardeleana”, care o va face asta gratuit.

Ajutoare din fond numai atunci să vor putea da, când capitalul va fi ajuns la îndoit de mare cât e azi.

De peste săptămână.

Zvonuri de împăcare între Români și Unguri.

De câteva zile bune s'a zvonit și se vorbește mult, că guvernul ar dori o împăcare cu Românii. Lucrul acesta dacă l'ar dori guvernul — sau mai bine zis Ungurii — din inimă și cu gând bun, are trebui să ne înbucure.

Ei, dar asta-i mare, că în speșele cărmuitorilor noștri nu ne putem încrede. Dovada cea mai bună este vorbirea ținută în zilele trecute de Tisza, care a spus, că el nu recunoaște conducătorii și partidul național al nostru.

Prin urmare toate spusele lui Tisza: că ar fi bine ca Românii și Ungurii să se aibă bine între olaltă, apoi că n'ar strica ca între Ungaria și România să se lege o preținie tot mai bună și altele câte a mai spus acest grof îngâmfat — poate aceste nu plătesc nimic.

Dacă Tisza și ceilalți conducători ai politicii unguști nu voesc să recunoască dreptul nostru de a avea un

partid național românesc — atunci nu se poate face nici o împăcare sau apropiere între Români și Unguri.

De unde pornește gândul de împăcare?

Cum am zis, dela deschiderea dietei se tot zvonesc vorbe de împăcare. Decât lucrurile acestea sunt ușor de înțeles, dacă ne vom aminti, că astfel de zvonuri sau mai făcut și de alte-ori, în anii trecuți, înainte sau după alegeri.

Și iată de ce: Cu ocaziunea alegerilor a eșit iarăși la largul lumii nedreptățile ce ni-s'au făcut și ni-se fac mereu.

Acum guvernul ar vrea să potolească aceste vorbe, cari nu sunt măgulitoare pentru cărmuire. Fiind-că nici un om cu judecata nepărtinitoare, fie el dela noi sau un străin, nu va putea zice că noi am avut legeri libere. Aceste alegeri au fost cum a voit cărmuirea. Poporul a trebuit să-și ascundă gândurile de teama baionetelor.

Acum li-se vor fi spus cărmuitorilor noștri de prin mai multe părți: Da vedeți și faceți odată pace și liniște cu oamenii ceia.

Cine știe, dacă așa o vorbă nu se va fi spus chiar pe la Viena? Fiind-că se știe, că bunul nostru împărat și rege nu ne vrea răul.

De aceea guvernul a început ceva mișcare în privința asta. Dar cere dela noi lucruri, pe cari nici un Român bun nu le poate împlini. Că adică noi să nu mai avem conducătorii noștri și partidul nostru național. Așa ceva nu se va putea nici odată.

În urma ăstorfel de lucruri nu se va alege nimic din toată treaba. Dar cu toate acestea, cărmuitorii noștri cred, că, în urma acestor vorbe, ei se vor putea spăla în fața străinilor. Vor zice, vezi Doamne, că ei doresc împăcare cu noi, dar noi nu ne plecăm!

Decât oamenii străini și cu scaun la judecată, știu cum să prețuiască astfel de vorbe. Iar noi ne mulțumim de-o așa împăcare. Haram de ea, cu urzitorii ei cu tot!

Ce zic deputații noștri?

E poate de prisos a mai spune, că deputații noștri cer guvernului, că dacă el vrea din inimă o împăcare, să recunoască partidul nostru național și să ne împlinească dorințele noastre, ce sunt înșirate în programul partidului național.

Ce zic alți fruntași de-ai noștri?

Guvernul s'a purtat cu gândul, că o să găsească oare-cari fruntași de-ai

noștri slabi de inger, cu cari să se înțeleagă iute asupra unei împăcări, așa cum le-ar plăcea Ungurilor. Un astfel de bărbat a crezut guvernul, că va fi chiar și dl Dr. Ion Mișu. Domniasa, care trăiește de mai mulți ani retras dela lucrurile politice, a fost chemat zilele trecute la ministrul-președinte Khuen, iar după aceea vrednicul nostru fruntaș român a avut o convorbire și cu Tisza.

Ce se mai știe până acum?

Despre aceste întâlniri se știe până acum următoarele: Dl Mișu s'a dus atât la prim-ministrul Khuen cât și la Tisza, căroră le-a prezentat un memoriu (scrisoare cu dorințele Românilor). Domniasa și-a spus părerea sa, în cari au fost cuprinse dorințele cele mai grabnice ale noastre. Cât pentru cele din memoriu, acesta cuprinde cerința noastră ca guvernul să recunoască partidul național român fără nici un în-cunjur.

Se mai zice, că prim-ministrul ar fi zis, ca dl Mișu să se pună în legătură cu ceilalți fruntași ai partidului, spre a întocmi toate punctele unui memoriu mai mare, care apoi să fie temelia unei desbateri între guvern și partid. (Că întru cât e drept sau se va ținea guvernul de astfel de planuri vom vedea în viitorul apropiat).

Atâta se mai știe, însă, că în zilele aceste au fost și unii arhierii de-ai noștri pe la ministru-președinte și ceilalți ministri.

Anume, azi, Joi, în 4 August stil nou, când scriem aceste rânduri, în Budapesta se întrunește Casa magnaților. Aceasta Casă încă trebuie să voteze legile cele nouă, ce s'au făcut. În Casa Magnaților au dreptul de membru toți arhierii noștri, uniți și neuniți. Astfel, că ei încă se află în aceste zile cu toții în Budapesta.

Cu această ocazie, metropolitul nostru Meșianu, care a plecat de Dumineca trecută la Pesta, a fost Marți la prim-ministrul Khuen, iar Mercuri la ministrul de culte. Vorbirea cu prim-ministrul, se zice, că ar fi ținut două ciasuri. Resultatul celor vorbite nu se știe bine până acum. Dar din spusele de mai înainte ale arhierilor se știe, că ei sunt de părere, că guvernul, dacă vrea împăcare, trebuie să se adreseze mai mult conducătorilor politici și poporului. Arhierii noștri sunt numai conducători bisericesti ai poporului.

Dacă așa se va urma și de acum încolo, atunci e bine. De oare-ce se știe, că căpeteniile noastre bisericesti nici nu se prea pot mesteca în de-ale politice. Ei au destul cu lucrurile bisericesti. Afară de aceea, arhierii noștri nici nu pot fi destul de liberi la vorbă, când e vorba de a pretinde și cere drepturi. Aceasta o aduce cu sine poziția lor de arhierii.

Pe când, la sfaturi de felul acesta și la pretinderea drepturilor unui popor să recere bărbați liberi la vorbă, tari în convingeri și mai pe sus de toate, oameni, cari nu au nici o teamă de nimic.

Dl Ioan Slavici a trecut între trădători.

Vă mai aduceți aminte de numele lui Ioan Slavici? Acum 15—20 de ani iel a fost cel mai mare și cel mai temut nume de ziarist dela noi. În timpul luptelor pentru *Memorand* iel a fost căpitanul care a poruncit pe corabia noastră de război cea mai înfricoșată: »*Tribuna*« din Sibiu. A stat la cârmă căutând cu ochii drept înainte și vasul lor arunca din sute de guri focul nostru asupra vrășmașului. »*Tribuna*« din Sibiu ajunsese sub dl Slavici puternică și dușmanii noștri o știau ca pe cetatea noastră cea mai tare. Și acum dl Slavici pleacă dintre noi și trece în tabăra, acelora împotriva cărora s'a luptat o viață de om. În »*Telegraful Român*« iel publică o declarație, în care spune că iel, ca vechiu prietin al părintelui Mangra, iel nu'l părăsește și găsește că ce a făcut trădătorul Mangra, a făcut bine.

Toată lumea românească a rămas înmărmurită de aceste cuvinte ale dlui Slavici. Toți au rămas ca junghiați de o mare durere sufletească. Dl Slavici, care a scris cele mai puternice articole și cele mai frumoase povestiri din viața poporului, iel care a avut mai multă durere și iubire pentru durerile și năcazurile poporului românesc — tocmai iel să părăsească tabăra poporului acesta, să treacă în rindurile vrășmașilor lui!

Și în clipa asta de durere, alt scriitor cântăreț al dragostei pentru popor, dl Octavian Goga, a scris un articol în *Tribuna* din Arad cu titlul: *A murit un om: Ioan Slavici*. E un articol frumos, prin care-l prohodeste ca pe un mort. Dl Goga are dreptate, căci dl Slavici de acuma pentru noi e mort, deși trăește și umblă sănătos între noi. E mort cu sufletul și numai trupul lui se mai plimbă între noi ca o stafie. Și e dureros și în același timp frumos, că tot un scriitor și tot în *Tribuna* îl îngroapă azi pe vechiul tribunist. E frumos, căci ne arată, că dacă *Tribuna* veche și scriitorii bătrâni au murit pentru noi, *Tribuna* nouă și scriitorii tineri duc lupta mai departe! Cad morții în șanțuri, dar alți ostași se ridică și duc steagul mai departe, spre izbândă!

Convenția comercială cu România.

Săptămâna asta s'a votat în camera deputaților convenția comercială cu România, adică învoiala pentru vămile ce vor ridica România și Austro-Ungaria la trecerea mărfurilor dintr'o țară în alta. România a coborât vămile pentru mărfurile ieșite din fabrici, mai ales pentru ferării, iar în schimb Austro-Ungaria a coborât vămile pentru carnea de vite și de porci. Ar trebui să ne bucurăm de această învoială care aduce câștig României, căci acuma va putea să-și vândă vitele cu preț bun în țara noastră.

Dar durere, câștigul României e paguba noastră, căci convenția oricât pare de bună, are un ghimpe ascuns, care va face mare durere mărginenilor și mocanilor noștri. Se cuprinde în ea un punct în care se spune că România nu poate aduce în Ungaria și Austria decât vite tăiate. În felul acesta oile mărginenilor și mocanilor noștri, cari le duc la pășune în România, nu se mai pot întoarce

acasă vii, căci ar trebui toate tăiate. Mărginenii și mocanii nu vor mai putea duce oile lor în țară sau dacă le-au dus nu le vor mai putea aduce înapoi și izvorul lor cel mai mare de câștig se pierde. Nu înțelegem cum bărbații de stat ai României au putut să primească o convenție, care păgubește și nimicește aproape cu totul pe românii cei mai deștepti și mai buni din țara noastră. Iată ce scrie dl Vasile Osvadă în *Tribuna* despre asta:

Pentru noi Românii din Ardeal însă această convenție e direct o lovitură de moarte.

Mocanii, poenarii și mărginenii noștri au pierdut total ieftenele și bunele pășuni din România unde își creșteau oi și vite, pe cari apoi le aduceau acasă pentru valorizare.

În înțelesul convenției noi însă nici o oale, nici o vită nu mai poate fi trecută încoace peste graniță — decât numai în stare tăiată (carne). Mărginenii noștri prin urmare au pierdut ori-ce mijloc de câștig în legătură cu pășunatul din România.

Și când știm că mărginenii noștri formează cea mai inteligentă și cea mai cu stare parte a românilor din Ardeal — acum când îi vedem despoiați de singurul lor izvor de câștig — ne plânge sufletul în fața acestui neajuns național, ce ne copleșește pe urmele nenorocitei convenții. Și durerea noastră e cu atât mai mare, cu cât convenția a fost tratată și e încheiată — cu frați de ai noștri, căroră le era cu puțință ca măcar să micșoreze acest neajuns.

În același timp însă nici guvernul ungar n'a căutat să îndrepte această pierdere prin fixarea de tarife speciale pentru produsele industriei casnice și a meseriei purtată de locuitorii mărginași cu România.

O singură nădejde ne-a mai rămas, anume că »năcazul ne va învăța« și locuitorii mărgineni, sfinginiți în cultura vitelor vor îmbrățișa meseriile, al căror produs îl vor desface în România, altcum mizeria se va întinde și peste ținuturile cari până acum erau mai bine situate materialcește.

Și-apoi ne gândim și la terminul când expiră convenția: la anul 1917. Poate că cerul va fi atunci mai milostiv față de neamul nostru și cu ajutorul celor chemați — lucrurile vor putea lua o față mai favorabilă. Până atunci însă să muncim mult și cuminte, să învățăm din această nenorocire și să dăm importanță cuvenită chestiilor economice, cu a căror organizare ni se impune să ne ocupăm cu din-adinsul.

Din parlamentul țării.

Parlamentul țării va isprăvi în curând ședințele sale. În timp de două luni cât a trecut dela multele mișelii mari și mărunte, poreclite »alegeri«, deputații guvernului au votat recruții adevăți ostași cei noi, convenția vamală cu România care nenoroceste poporul nostru și au votat budgetul care face 1555 de milioane, în sfârșit un împrumut de stat de 560 de milioane. În scurtă vreme deci au pus două mii o sută și zece milioane birui pe capul nostru. Numai deputații români au ridicat glasul pentru apărarea noastră, ceilalți însă au votat și sarcinile s'au primit.

Partidul național să lapadă de ziarele sale.

Partidul național publică o declarație iscălită de Dr. Aurel Vlad și Dr. Vasile Lucaci, prin care se lapadă de ziarele *Lupta și Poporul Român* și vestește că românii cinstiți să nu mai primească aceste ziare. Tipograful Birăuș a știut cu viclesuguri și uneltiri să se puie stăpân peste ele și le tipărește mai departe, de și partidul l'a oprit să le mai scoată. Dar Birăuș s'a împotrivit partidului și tipărește ziarele și contra dlor Vlad și Lucaci.

Toți românii sunt datori a asculta porunca acestor oameni cari sunt ai partidului și sunt datori a nu ceti și abona *Lupta și Poporul Român*.

Din cercul Gilăului.

Castelul lui Gel e de vânzare. — Cercul de alegere. — Prigoniri.

Ni-e așa de scump noaună acest nume: Gilău, și așa de puțin ne interesăm, așa de puțin cetim de el. Gilăul zace dela Cluj spre vest cam de vre-o 16 kilometri. Nu ar trebui să-l uităm, căci aci a fost în vechime, înaintea venirii ungarilor, domnișorul românilor Gel*) a cărui cetate și castel și azi există și e lăcașul jidanilor Rozenberger, cari au cumpărat-o dela groful Eszterházi, acum fișpanul Clujului. Azi castelul dimpreună cu întreaga avere a Rozenbergeriștilor e de vânzare. Doamne, bine ar fi când am putea pune noi românii mâna pe ea. Dar' cine și cum dacă cei de acolo nu să interesează mai mult de ea, îmbiind-o în dreapta și stânga.

Era vorbă odată că o va lua Blajul și în falnica cetate a Gelului să facă teologia centrală, despre care era zvon mai anii trecuți. Altă dată să spunea, că va cumpăra-o românii cu scop de a face o școală agronomică, care ne lipsește până azi. Bine ar fi ori și cum numai să o scoatem din mâna jidanilor, dar' mi-e teamă, că veștile au fost iscodite pentru a înfrica guvernul să-o cumpere cu preț dublu cum a făcut Wekerle cu alte moșii. Prețul moșiei e peste 3 milioane, dar' luând în vedere pădurile cele multe, 2 fabrici de spirt, vre-o 60 de crișme etc, tot n'ar fi pagubă în ea.

Când aud bieții români, că o să vină și să o cumpere românii își zic: Doamne adă-i, să mai răsuflăm și noi liberi un pic!

*

Cercul Gilăului e format din 5—6 comune, dar' așa de prost, încât deși românimea e mai multă, totuși alegătorii străini sunt în majoritate.

Cum nu, când prin sate curat românești alegătorii după fumuri sunt notarii ori chiar solgăbirăul. Iată de pildă:

Comuna Căpușul-mic are alegător după fum pe notarul din Gilău.

În Lapiște notarul, în Someșul-cald fișpanul Eszterházi, în Someșul-rece fișolgăbirăul Gáll, în Muntele-rece solgăbirăul Krammer, în Măgură un avocat de ungar din Gilău, în Tăuț notarul Tokay, în Agărbiciu, Gállus Victor și Gyulai, în Dângău Tauszler și Csákány, în Căstrade medicul Faludi, în Stolna un singur alegător: Csiki, sub-solgăbirău din Gilău. Ba să spune, că pe anul viitor scriitorul Csákány din cancelaria solgăbirăului e ales după fumuri în 8 sate. (Aceasta contra legii).

Satele înșirate sunt curat românești, dar' cugetați că au făcut cineva alegere în regulă? Nici vorbă! Notarul a scris lista și a pus pe cine a vrut. În forma aceasta a fost prins notarul din Feneș, jupânul Tokay.

*

În părțile acestea să poartă pe pălării culoare națională românească, iar fetele în păr. Încă nu s'a pomenit ca cineva să oprească acest port decât sălbaticul fișolgăbirău de acum Gáll Elemér, din Gilău, care în zilele trecute cu gendarmii au luat de pe pălării colorile naționale chiar în decursul jocului.

Cu un cuvânt în părțile acestea suntem lăsați pradă hienelor flămânde. Clujul, Dumnezeu să-l ierte, nu face absolut nimic în privința politică, deși sunt oameni cari ar fi în stare a face ceva.

Gilăuanu.

*) Despre acest Gel a am'ntit dl deputat Dr. Stefan C. Pop în vorbirea ținută zilele trecute în dietă. Vorbirea aceasta am publicat-o și noi în numărul trecut.

Redacția »Foi Pop.«

Scrisorile Bădicului Ion.

Azile de copii.

Intr'un sat vecin cu al nostru s'a ivit, dragă cumetre, zilele trecute unul din dușmanii cei mari ai avutului omenesc: focul. În toitul secerii fiind, oamenii erau pe câmp la muncă, și trăgând și vântul, pân' au apucat oamenii îngroziți să între'n sat, focul cuprinsese uliți întregi. Vr'o patruzeci de zidiri, șuri și case, s'au topit în două-trei ceasuri. Oamenii își smulgeau părul în desna-dejdea lor: din tot ce-au avut le-a rămas numai temelile din pământ a căsilor.

Rar se'ntâmplă focul pus de cine-va. Rău și păgân suflet omenesc are nemernicul care se încumetă la un așa păcat. Dar focurile se ivesc, cele mai adese-ori, din negrije, și mai ales din negrija copiilor.

Acum, tu ști, dragă cumetre, că satele noastre cât ține vara sunt pustii de bărbați harnici și de femei. Numai vr'un moș albit de vreme și vr'o babă încârligată stau prin privare pe la umbră, încolo copii și iar copii. Furnică pe drum, cutreeră grădinile cu pomi, se joacă prin șuri și grajduri, nu mai au astâmpăr toată ziua. Satele noastre sunt pline de odraslele acestea iuți ca argintul viu. Și-i bine că sunt pline: asta ni o fală și bogăție.

Dar vorba e, că mai toate focurile vara se nasc din jocul copiilor. Părinții când îi lasă acasă le dau sfaturi ce au să facă, de ce să se ferească. Pe câte-un loc mai rămâne și vr'o babă cu copiii să-i grigească. Dar ei n'au încă mintea coaptă să poată pricepe sfaturile, n'au în vinele lor sânge bătrân să șadă toată ziua unde le poruncește cutare mătușe bătrână. Deci copiii își urmează jocurile lor câte le știu. Și, când într'un sat, când într'altul, țignesc numai din vr'o șură flăcările mistuitoare. Se mistue averi întregi de zeci și sute de mii, se topește munca multor ani, și se îmbolnăvesc de inimă rea o gramadă de oameni nenorociți.

Pe copii nime nu-i poate face răspunzători. Dar chiar când i-ai putea face, ce folos ar mai fi pentru sat când jalea și sărăcia nu se mai pot delătura?

Atâtea întâmplări nenorocite ne poruncesc, dragă cumetre, să urmăm și noi pe satele noastre pilda altor oameni mai pricepuți. A sosit vremea să nu mai judecăm tot ca moșii noștri: „D'apoi, cum va da Dumnezeu“. Că Dumnezeu drăguțu dă bine, dar numai la oamenii cumiți după vechea zicală: „Ajută-te și Dumnezeu îți va ajuta“. Așadar' fă atâta cât îți spune mintea că-i bine și trebuie să faci, și numai de-aci încolo așteaptă ajutorul Domnului. Acolo numai unde puterile tale omenești nu-ți mai ajung.

Și lucrul cel dintâi ce trebuie să-l facem ca să ne ferim de foc pe sate e: să întemeiem o casă cu o curte și grădină largă, unde să ni-se adune copiii peste vară; să punem o femeie, ori două cu plată, care să-i grigească și să-i supravegheze. Acestea-s așa numitele azile de copii. Să întemeiem deci pe satele noastre azile de copii.

Prin orașe sunt astăzi pretutindenea astfel de azile. Le-a întemeiat statul, le-a întemeiat alții binefăcători. Dar pe orașe poate că nu-i chiar așa de mare lipsă de astfel de azile, ca pe sate. În orașe părinții nu umblă la muncă afară pe hotar, nu prea lasă copiii singuri. N'au șuri coperite cu paie, și nu adună în jurul căsii atâta fân și pae și alte nutrețe ca pe sate.

De-aceea oamenii cumiți, în unele părți, au ridicat astfel de azile și pe sate.

Greutăți mari n'ar întâmpina facerea

acestor azile. În ori-ce sat, pe cheltuială comună, s'ar putea zidi o casă largă și luminoasă, potrivit de mare cu numărul copiilor ce-ar intra acolo. Vara nici nu stau copiii atâta în casă, ci se joacă în curte și în grădină. Deci acestea două din urmă să fie mai ales destul de largi, și să aibă și umbra de lipsă.

O îngrijitoare ori două la asil, încă n'ar costa lumea, mai ales că'n timpul de iarnă asilele de pe sate ar putea chiar să fie închise. Să se deschidă primăvara când începe lucrul câmpului și să se închidă toamna, când nu mai iasă mamele pe hotar. Locul cumpărat, — dacă nu s'ar afla cine să-l dea de cinste, l-ai avea odată pentru totdeauna, zidirea azilului s'ar face trainică, pe mulți ani. Deci după ce-ai trecut odată peste terminarea edificiului, te-ar costa, an de an azilul atâta cât face îngrijitoarea. Adecă — pentru un sat întreg o nimica toată.

Fie-care părinte, ori un frate mai mare, ar aduce dimineața copiii la azil, le-ar aduce merindele și le-ar da în sama îngrijitoarei. Apoi ar putea pleca toți cei harnici de lucru cu inima liniștită la muncă.

N'ar trebui să muncească atunci părinții toată ziua cu gheața 'n sîn, și să zică mereu: „Doamne, copii ăia de n'ar face ceva. Doamne, copii ăia, de nu li s'ar întâmpla ceva.“

Pentru-că intrați odată în azil, din curtea și grădina lui n'ar mai eși copiii până sara, când ar veni cineva de-ai lor să-i ducă acasă. Iar acolo înlăuntru ar fi sub supraveghierea unei femei deștepte, poate a unei învățătoare chiar.

Atunci nu s'ar mai întâmpla lucruri ca celea următoare:

Copilul mic, de-un an și jumătate să zicem, e lăsat în grija sorioarei mai mari. Cum, cum nu, cade de pe un scaun și-și rupe o mână ori un picior. Ori vine un porc și-l sfășie. Ori altă primejdie se poate întâmpla, și s'au și întâmplat în multe părți.

Părinții se duc la muncă. Casa o în-cuie și pune merindea copiilor afară undeva. Vine vr'un câine, le-o ia și băeții rămân toată ziua flămânzi.

Adeseori rămâne prin sat, cu copii mai mărunței și vr'un ștregar mai mare. Vine pintre cei mici, și-i învață la toate blăstămatețiile. Părinții se miră și apoi zic: cum se poate, copilul meu până acuma nu mințea, acum minte de stă soarele 'n loc? Pân' acum nu suduia și acum suduie ca un cocoiș. Pân' acum nu fura, acum ce-i văd ochii nu-i lasă mâinile? Până mai 'nainte era ascultător, acum nu mai ai ce face cu el?

Și acestea toate-s lucruri mărunte numai. Dar primejdia focurilor ce se nasc peste vară din copii le pune vârf la toate. Să zici că numai la douăzeci de ani odată ar fi un foc mare, dar paguba ce s'ar face atunci e mult mai mare decât suma cât ar costa susținerea tot pe atâția ani ai unui azil.

Adaug însă că chiar lucrurile înșirate mai sus ar trebui să nu le socotim de mărunte. Pentru un părinte bun nu trebuie să fie tot atâta de-i va flămânzi copilul lui peste vară ori de se va hrăni regulat. Nu trebuie să-i fie tot atâta de va învăța copilul lui toate mișelile, ori de nu le va cunoaște. Și, iată, dacă o femeie cu minte și destul de învățată va fi conducătoarea azilului de copii, de toate relele înșirate mai sus, am fi scutiți. Copii în azile s'ar deda la ordine, la ascultare, ar fi împedecați să audă vorbe urâte, să suduie, să se dedee la furt.

Ar fi o mică școală chiar, i-ar pregăti

pe copii la școala de mai târziu. Vezi bine, în zilele ce s'ar face pe sate n'ar intra copii numai până la 6 ani, ci toți cei-ce nu-s pe câmp cu vitele ori nu însoțesc pe părinții lor la muncă.

Ar fi bine, dragă cumetre, să se sfătuiască despre lucrul acesta oamenii noștri în sfaturile satelor, în adunarea reprezentanților comunale. Aruncul acela, care ar veni pentru susținerea azilului ar fi o floare la ureche numai, gândindu-ne la marile foloase pe cari le-am putea trage de aci.

Mi-ai scris, că la voi în America câte-un plan de acesta capătă ființă într'o lună-două de zile. La noi n'ar fi rău să se poată face în doi-trei ani. Dar noi cești de pe acasă, de prin sate, ne apucăm cu greu de ceva nou. Și nici atâta n'ar fi rău, dacă apucându-ne odată și mai târziu de lucru, l'am duce la bun sfârșit. Dar este o zicală ce nu ne face cinstă nouă românilor: „Românului i mult pân' s'apucă de-un lucru, căci de lăsat odată se lasă.“

Ar fi sosit vremea să dăm de rușine zicala aceasta. Nu mai suntem acum ca moșii și părinții noștri. Suntem mulți oameni cu ceva carte, cari cetesc gazete și vedem în fiecare zi cum dă lumea tot înainte. În coadă nu mai putem fi, nu ne mai este ertat să stăm. Ci ceea ce vedem că-i bine pentru noi și înaintarea noastră să și facem. Aici nu ne-ar strica nici nouă hotărârea grabnică, după cum îmi scrii că lucră americanii voștri. Întreabă pe românii noștri de prin America ce-ar zice de treaba asta cu azilele? Au și ei o grămadă de copii pe la noi!

Te las cu bine!

Cumătrul tău

Bădicul Ion.

Potop în comitatul Solnoc-Dobâca.

Un al doilea potop, nu chiar așa de mare ca cel din Bănat, dar tot atât de îngrozitor, s'a întâmplat Duminecă în 24 Iulie, după călindarul nou, în comitatul Solnoc-Dobâca.

Parcă e bătaia lui Dumnezeu, atâtea ploi și furtuni, câte se deslănțesc în acest an în toate țările, dar mai cu seamă în țara noastră.

De potopul din comitatul Solnoc-Dobâca au fost bătute mai tare comunele Dobricul-mare și Spermezeu. Sunt comune curat românești. Până ieri-alaltăieri erau în floare, azi sunt în o stare ce nu se poate nici descrie.

Un om de inimă din partea locului serie „Tribunei“ următoarele:

„Românii noștri, bărbați, femei, copii aleargă cu capul descoperit dealungul satului și hotarului, își caută părinții, soțiile și copiii, răpiți de valuri, își caută avutul înghițit de furia apelor. Un plâns și-un vaet în tot ținutul.

Ici preoții fac prohodul peste câteva cadavre găsite de curând, colo își smulge părul un părinte desperat, căci pe toți cei mai dragi ai lui acum îl scot dintre niște ruine. De altă parte unul își caută boii și bucatele și numai este cuvânt de mângăere pentru dânsul, căci ieri era fruntaș bogat în sat, avea femeie, avea copii, avea casă, grajduri și bucate, iar astăzi el stă cu capul în piept, răzimat de un gard și plânge, plânge lacrimi de durere adâncă, căci totul a pierdut.

Comuna Dobricul-mare se ține de pretura Becleanului. Satul e așezat între 2 dealuri, iar prin mijlocul comunei trece o

vălicică neânsemnată, care vara de multe-ori sacă de tot, dar la vremuri grele aleargă cu furie nebună la vale răstogolind înainte-i bolovani și tot ce află în cale.

Și această vale poporul o numește în graiul său „Valea plângerii“.

Ce stare grozavă! Astăzi valea plângerii într'adevăr numai de plâns și de vaet este plină. Năcazul și sărăcia, domnesc astăzi malurile acestei văi nenorocite. Comuna are 650 de locuitori cu 90 de fumuri, sat curat românesc. Locuitorii se ocupă cu cultivarea pământului, care nu e prea roditor, și cu creșterea vitelor. Nu e comună bogată, dar cu sărăcia lui fiecare român trăește îndestulit căci își are o gospodărie mică bine aranjată și trăiește după sudoarea feței sale în îndestulare.

Duminecă după amezai o furtună groznică s'a deslănțuit asupra comunei. Tunete, fulgere și o ploaie groznică vesteau primejdia. Valea plângerii începea să crească și din părăuș nebăgat în seamă se făcuse un râu furios. Vremea grea trecu, ploaia încetă și apa părea că scade. Venise seara cu o întunecime grozavă, căci norii groși îngrămădiți deasupra comunei cuprinsesă tot cât se vedea cu ochii. Cătră orele 9 seara furtuna de mai nainte se repetă a doua oară, valea crește, crește mereu, smulge arbori din rădăcini, intră prin grajduri, prin locuințele oamenilor și în câte-va minute în mijlocul unei întunecimi mari să văd plutind în goană sălbatică dealungul valurilor furioase, grajduri, case, vite, stejari, brazi, cotețe, fân și bucate. În depărtări se mai zărea lumina palidă a lămpii de petrol, ce ardea acațată la grindina casei, pe care acum valurile o duceau cu locuitorii ei cu tot, cari n'aveau chip să scape.

Că ce s'a întâmplat în întunecimea nopții acesteia nu vă mai pot descrie, căci mi-e slab de tot condeiul, pentru ca să pot zugrăvi grozăviile potopului acestuia.

Primarul satului Ioan Creța, român harnic și tinăr a fost poate cel mai bogat din sat. Avea casă, șură, grajduri, cotețe, fân, bucate, boi, vaci, cai și porci, toate aceste în câteva minute i-au fost răpitate de valuri, iar astăzi dânsul stă lipit pământului, — gol, pe stradele comunei. Nimic nu mai are.

Sandu Creța cu nevasta și 4 copii au fost răpiți de valuri cu casă cu tot. Astăzi nici urmă nu mai este de dânsii.

Petru Creța și-a pierdut întreagă familia, nevasta și 5 copii. Toți au fost răpiți de valuri pe când ședeau în casă. Numai dânsul capul familiei a scăpat ca prin minune.

Dănilă Albu împreună cu 2 copii ai săi de-asemena a fost răpiți de valuri.

În total comuna Dobricul-mare în dimineața catastrofei a avut 30 de morți.

În semn de jale tot satul umblă cu capul descoperit, iar femeile cu părul despletit. Un plâns și un vaet cuprinde tot satul. Au perit în valuri 13 boi, 4 bivoli, 47 oi, 15 porci și 2 cai. Au fost duse de apă 13 case și 12 grajduri și multe alte edificii economice lată tabloul dureros al acestei comune.

Comuna Spermezeu nu e departe de Dobricul mare. Se află asemenea în cercul pretorial al Becleanului. Are 1500 locuitori. Toți români. Starea materială a acestor e mai bună decât a celor din Dobricul-mare.

Și aici case și grajduri au fost răpitate cu iuțala fulgerului de valurile nebune cu tot ce era în ele.

Floarea Moldovan dimpreună cu cumnată-sa soția lui Mihail Moldovan, au fost răpitate de apă și împreună cu 2 copilași a

celeii din urmă. Valurile le duceau în goană turbată și treceau deja prin grădina preotului. În momentul acesta au avut atâta putere de au strigat în glasul disperării: „Părinte, părinte mântuiește-ne!“ Preotul a auzit glasul acesta, a eșit afară, dar în întunecimea nopții, în sgomotul infernal al valurilor ce-l încunjura i-a fost cu neputință să le ajute. Le-a strigat însă ultimul cuvânt de încurajare: „Mă voi ruga pentru voi iubitele mele“ și cu aceasta bietele femei, cari erau cele mai temătoare de Dumnezeu în sat, au fost aruncate de valuri în negrul nopții de perire.

O biată femeie ca prin minune a scăpat de moarte. Pe când ședeau în casă, a fost răpită cu casă cu tot. Lampa ardea în casă și ea simțea că merge cu iuțala fulgerului pe valuri în jos. Deodată casa se desface total și biata femeie rămâne deasupra valurilor înleștată de-o bărnă. Trăzneteale cădeau în jurul ei, ploaia curgea, tunetele erau asurzitoare, întunecimea mare, iară zgomotul grozav al valurilor, ce restogoleau lumi întregi o făceau pe biata femeie, care plutea pe bărnă, să se închipuie în întunecul cel mai adânc al iadului.

Brazi, stejari, cadavre treceau peste capul ei, dar iarăș ajungea la suprafață și așa a dus-o apa pe biata femeie timp de-o jumătate de oră, când deodată se vede aruncată pe o claie de fân pe câmp. Aici au găsit-o dimineața goală, fără nici o haină pe dânsa. Sermana de ea a nebunise.

Astăzi femeia aceasta umblă dealungul satului și răzind le spune oamenilor ce bine e în apă.

Un copil de doi ani asemenea a fost răpit de apă. L'au găsit în vârful unei răchiți ținându-se cu mânuțele de crengi și strigând pe mamă-sa.

Un om a alergat în grajd să-și deslege vaca căci în grajd intrase deja apa. Apa l'a răpit cu grajd cu tot, vaca a scăpat, iar el și-a aflat perirea în valuri.

În total comuna Spermezeu jelește 9 morți. A fost duse de apă 7 case și 6 grajduri.

Vă puteți închipui pagubele cauzate la câmp în sămănături pe un teritor de 35 kilometri alor 8 comune.

Drumurile dintre Borleasa și Spermezeu sunt acoperite cu lemne, pietre, ruine de case aduse de apă. Aceste drumuri abia în decurs de o lună se vor putea îndrepta. Linia căilor ferate Năsăud, Salva-Nimigia-ungurească este deja restabilită.

Apelul „Someșanei“.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Someșana“ deschide o colectă pentru nenorocirii prin ghiață și esundări din comitatul Solnoc-Dobâca și apelează la inimile nobile și darnice creștinești să contribuie cu un grăunț din prisosul lor pentru ameliorarea suferințelor celor fără adăpost și flămânzi.

Contribuirile marimonioase sunt a să trimită la adresa direcțiunei institutului „Someșana“ în Deș, de unde vor fi predate la locul destinat și competent.

Ajutoare.

Atât comitatul cât și alți oameni s'au grăbit să sară în ajutorul celor năpăstuiți. Archiducele Iosif a donat 3000 coroane. „Someșana“ a dăruit spre acest scop 300 cor. Dl Dr. T. Mihali, deputat și directorul „Someșanei“ 200 cor. Dl Augustin Pinte, contabil 20 cor.

Literatură și știință

Răvașul meu.

Ioan Orth.

Un arhiduce obosit,
De traiul bun, să pare,
Cu-o naie mare a plecat
Spre furtunoasa mare.

Și lăpădându-și numele
De prinț și arhiduce,
Chiar nimănuia nu i-a spus,
Că încotr'o se duce.

Sub numele de Iohann Orth,
De mult perind din țară,
Și un cuvânt n'a spus măcar,
Când se va 'ntoarce iară.

L'au așteptat vre-o zece ani
Acasă să revie.
Dar nu s'a 'ntors. — Și azi nimic
De Orth nu se mai știe.

Și dacă 'n zece ani un om
Nimic nu mai vorbește,
Și nu s'arată nicăiri,
E semn, că nu trăiește.

Deci n'a rămas, decât pe Orth
Statul să-l declare mort. —
Fără să-i știm nici locul gropii
Unde și-a dat Orth — „ortul popii“.

Ioan Slavici.

Un tribunist din cei mai vechi,
Ce-a întemeiat „Tribuna“
Aproape acu treizeci de ani,
Azi, vai, ne face una.

Căci iată, spune 'n „Telegraf“
Pe Mangra că-l iubește,
Și tot ce Mangra face azi,
El, Slavici, iscălește.

Și Slavici e un om isteț,
Cu multă 'nvățatură,
La noi e tata tuturor,
Câți scriu literatură.

Și mult ne doare, c'auzim
De el așa o veste, —
Mai bine îl vedeam scriind
De Mangra o poveste.

Măiastra-i peană ce frumos
Putea să-l zugrăvească
Ca „popa Manda“) 'ntr'un roman,
În loc să-l însoțească.

Dar să-l lăsăm pe bietul om,
Ce azi d'acestea face,
Căci Slavici d'alte dați e mort,
Și lângă Mangra zace.

Cearța dela „Lupta“

Românul e grozav de bun,
Ca ouăle moi fierte,
E pașnic, tace, până când
N'apucă să se certe.

Dar' când la ceartă s'a pornit
El glasul și-l desleagă,
Și zbiară să-l auză toți,
Și lumea mare 'ntreagă.

*) Adecă ca soț cu „popa Tanda“, una din cele mai bine reușite figuri din frumoasele nuvele ale lui Slavici.

Ei, firea noastră e așa,
Și firei n'ai ce-i face,
Nu-i Sas Românul, căci un Sas,
Vezi, când să ceartă — tace!

Dela Român nu poți să ceri,
Certându-se să tacă,
Dar și Românul ar putea
De-ar vrea, — ceva se facă:

*S'astupe ușe și ferești,
Când îl apucă strechea,
Căci rîde Europa 'n cor,
De-o trage cu urechea!...*

Haralamb Călămăr.

Răsbunarea lui Ion Strâmbu.

— Nuvelă din popor. —

De Alex. Țințariu.

(Urmare.)

Intr'o zi de lucru Ițig nu și-a deschis prăvălia. Din casă nu au eșit nime; nici Ițig nici Raveca, tot așa nici Ștrul și David. Sătenii nu puteau se înțelegea că ce l'a ajuns pe jupânul Ițig. A dat de vr'un rău, de vre-o nenorocire? Apoi și poarta era închisă; nime nu a putut să intre în lăuntru. Un sătean la îndemnul altora, a trecut peste zidul unui vecin, a intrat în curte și s'a apropiat de casă. Prin fereastră a văzut, că Ițig împreună cu toți ai lui, având după grumaz un fel de ștergare lungi și ținând în mâni niște cărți negre, făceau mătani și cântau așa de ciudat...

Patru ani au trecut de când Ițig Silberstein s'a așezat în Dumbrăveni. Prăvălia lui acuma e îndesată cu marfă. Și ce om bun e jupânul Ițig; dă ori și ce pe așteptare; luni întregi așteaptă după bani, sau mai bine zis după grâu și cucuruz, căci mai bucuos primește acestea. Mai cu seamă vara după tree-rul grâului și toamna după culesul cucuruzului, jupânul Ițig în toată ziua adună câte doi-trei saci de grâu și tot atâtea cară de cucuruz. Și-a făcut hambar, care în tot anul se umple.

Ștrul și David sunt la școală la oraș, numai vara o petrec acasă. Cu copii țărănilor ei acum nu stau de vorbă; ei mănă prăjituri, făcute cu zahăr, nuci și struguri uscați. Dacă vre-un copil de țaran cere să guste din prăjiturile acelea, Ștrul și Ițig izbucnesc în ris și batjocuritor zic: „Tu muncă mulai. Asta-i numai pentru domni.“

În anul următor apoi Ițig Silberstein și-a zidit casă nouă. Căsuța lui George Pârjol a dispărut ca și când ar fi înghițit-o pământul. Acuma în locul ei, cu sumeție să ridică o casă mare, frumoasă, întocmai cum sunt casele domnești dela oraș.

Unde ești tu, George Pârjol? Unde ești, sărmane pribeag? Tu ai greșit, tu ai păcătuit când ziceai, că bucată aceea de pământ, unde era căsuța ta de odinioară, e blăstămată!... Unde ești, să vezi ce casă a zidit veneticul acela dela oraș, care aduna zdrențe și fier vechiu; să vezi grădina, unde în locul băgrinilor și duzilor, puși de moși și părinții tăi, acum să ridică frumoșii pomi roditori; să vezi, cum în pământul acela, îngrășat de lacrimile tale și a copiilor tăi, să răsfață nenumărate flori mirositoare, cărora jupâneasa Raveca, în toată ziua le vorbește, le cântă într'o limbă neînțeleasă... Vîno, vîno, sărmane pribeag, să vezi toate acestea... Tu o să rămâni uimit, zăpăcit; o să gândești că visezi; tu nu o se afli o singură urmă din ce odată a fost a tău; tu o să juri că nici odată nu ai călcat pământul acela, care acuma e a lui Ițig Silberstein!

Unde ești, George Pârjol? Mai trăești tu, mucenic al suferințelor, sau te-ai prăpădit acolo, în țara aceea străină... Ți-ai sfârșit zilele în vre-o fabrică s'au mină, pe când cu sudoarea grea și amară, te zbucaim să câștigi o bucată de pâine, pentru tine, nevastă și dragii tăi copilași?...

III.

În casa sa cea nouă, Ițig Sîlberstein a deschis și crășmă. Mai cu seamă în Dumineci și sărbători e îndesată cu țărani. Jupânul Ițig și jupâneasa Raveca abia puteau să mulțamească pe toți cei din crășmă. Amândoi vorbeau blâjin, ei pentru fiecare aveau câte un zimbet dulce și nu luau în seamă vre-o vorbă nepotrivită, spusă de țărani stăpâniți de spirt.

Intr'o zi de Duminecă, când crășma, ca de obicei, era îndesată cu țărani, jupânul Ițig s'a urcat pe un scaun și a început să vorbească:

— Fraților, peste vre-o cinci săptămâni o să avem alegere de deputat. Candidatul nostru e un domn mare dela oraș; noi toți numai pentru el să votăm...

— Nu ne trebuie! a strigat un țaran, Stefan Pipirig.

Ițig a încrunțat din sprâncene.

— Ce vorbești, tu?

— Părintele Ignatie zice să ne dăm votul pentru un om din sângele vostru.

— Tu vrei să faci ne'nțelegeri aici? Afară, ești din crășma mea!

— Mai încet jupâne; nu te aprinde așa, că poate să îți strice.

— Tu cetești foi, tu ascuți ce zice popa, care numai răul vă dorește. Noi suntem adevărații voștri binefăcători. Cât bine vă fac eu? Vă dau tot ce doriți din prăvălie; vă aștept ani de-arândul...

— Da, ne dai, dar de ce nu spui, câtă camătă i-ai? Cincizeci la sută, ba și mai mult. Ai venit ca cerșetorii în sat la noi, iar acum ești înbuihat cu de toate, a mai zis Stefan Pipirig.

Ițig tremurând de mânie, a mers la Stefan.

— Afară, nemernicule! a strigat, voinde să-l apuce de piept.

— Nu te atinge de mine, lipitoare!

— Afară! a strigat de nou Ițig.

— O să mai vorbim noi, a zis Stefan, și-a părăsit crășma.

Ițig mai că nu pleznia de mânie. Era roșu ca un rac fier. Jupâneasa Raveca să căznia să-l liniștească.

— Vedeți, fraților, asta-i răsplata pentru binele ce vă fac eu! Un mojiu ca Stefan Pipirig să îmi spună așa vorbe de ocară. Lasă, îi plătesc eu lui...

— Nu te supăra jupâne, a luat vorba Ilie Tulbure, un țaran bețiv, care era îndatorat la venetic. A fost beat.

— Da, a fost beat, au întărit mai mulți țărani de seama lui Ilie Tulbure.

— Crășmarul s'a urcat de nou pe scaun și-a urmat să zică:

— De astăzi într'o săptămână vine în sat la noi, domnul acela mare. Să-i facem o primire frumoasă, eu toții să-l așteptăm. Dacă îl alegem de deputat, să vedeți numai cât bine o să facă el pentru satul vostru. Eu am vorbit cu el și mi-a spus tot ce vrea să facă pentru noi, țărani. Vă destăinuie numai un lucru, cel mai însemnat: O să ne câștige dreptul de pășune pe întreg hotarul satului. Bine știți, că de ani de zile umblați pe la domni ministri ca să câștigați acest drept, dar până acuma nime nu v'a ascultat, căci pământul acolo e al împărăției. Eu, aproape

la toți v'am făcut bine, nu odată și de mai multe ori; eu până în ziua aceasta nu am cerut nimic dela voi. Acuma cer pentru întâia dată și nu pentru mine, ci pentru altul, dar ce e și pentru binele vostru. Nu cer lucru mare, ci neînsemnat, adevărat să votați pentru Komlossy, căci așa chiamă pe domnul acela, cu trecere la ministrii, căci e prieten cu ei. Nu ascultați de popa vostru, căci el nu are gânduri bune... Vă spun, fraților, ca să știți, că acelaia dintre voi, care nu votează cu domnul Komlossy, nu o să-i mai fac nici un bine, iar pe accia, cari imi sunteți datori, după alegere îndată li dau în judecată. Advocatul o să vă facă mare cheltuială; o să vă vândă casa și pământul... Să trăiască domnul Komlossy, candidatul nostru! a sfârșit Ițig Lilberstein.

— Să trăiască!... au strigat niște țărani.

În Dumineca următoare într'adevăr a venit candidatul numit de crâșmar, ca să își țină vorbirea de program. A mers și la Ițig; jupâneasa Raveca l'a așteptat îmbrăcată în haină de mătăasă și nu știa ce să facă de bucurie. Ii zimbea așa de dulce. Domnul Komlossy i-a sărutat mâna și meru făcea închinăciuni înaintea ei. Ițig, la rândul său, nu își încăpea în piele.

Ce minuni mai face și vremea! Adevărate minuni! Oare domnul Komlossy ar fi stat de vorbă cu Ițig Silberstein de odinioară? Ar fi sărutat el mâna jupânesei Raveca, când ea avea o singură haină, fără culoare; când porodițele lor, Ștrul și David umblau în zdrențe, desculți și întindeau mâna după o bucată de pâne sau mălai dela copiii țăranilor, ca să-și potolească foamea ce li răzbia?...
(Va urma).

Sub „Icoana Judecării“ din urmă.

Într'o biserică veche se află următoarea inscripție:

Așa grăiește Christos, Domnul nostru către noi:

Voi mă numiți Stăpân	— și num-i Vă plecați;
Voi mă numiți Sfeșnic	— și nu mă vedeți;
Voi mă numiți Calea	— și pe ea nu mergeți;
Voi mă numiți Viață	— și aceea n'o doriți;
Voi mă numiți Înțelepciune	— și nu o urmați;
Voi mă numiți Bun	— și nu mă iubiți;
Voi mă numiți Bogat	— și nu mă rugați;
Voi mă numiți Veșnic	— și nu mă căutați;
Voi mă numiți Credincios	— și nu Vă încredeți;
Voi mă numiți Nobl	— și nu mă slujiți;
Voi mă numiți Tărie	— și nu mă cinstiți;
Voi mă numiți Drept	— de mine nu vă temeți;
Și de Vă osândesc	— greșală nu pot face.

Culeasă de:

Tr. Scorobef, preot.

Potopul din comitatul Solnoc-Dobâca.

Un potop mare a bântuit zilele trecute în comitatul Solnoc-Dobâca. Despre aceasta am amintit puțin și în numărul trecut. Acum dăm știri mai deaproape asupra acestei nenorociri. Chipul nostru ne arată cum oamenii, îngroziți de valurile apei, se refugiază care pe unde poate. Așa bună oară unii s'au suit pe coperișul caselor (cum se vede în chip), de unde privesc cu groază apa, ce crește văzând cu ochii, și care amenință a duce casa în tot momentul. În jurul familiei nenorocite sunt animalele de casă (găinile și un câne credincios), cari de asemenea au băgat de seamă, că se petrece ceva îngrozitor în jurul lor. De aceea s'au lipit lângă stăpânul lor. (În altă parte a foii dăm știri asupra acestei întâmplări).

Dorință.

Aș dori se vie-o lege,
Cel puțin p'un an, pe doi:
Ca fetele se pețească
Așa cum le-am pețit noi...

Să vadă și ele odată,
Cum te simți când ești corfat;
Doamne! ce bine aș râde..
Să le văd din sat în sat.

Eu aș spune tot aceea
Ce cam dânsese mi-au spus:
„Mergi în treabă-ți d-șoară
„Nu te ținea așa sus!

Alteia i-aș spune n față
Chiar așa cum mi-a spus mie:
D-șoară! nu-ți mai umble
„Nasul după bogăție!

Și de s'a ntâmpla să vie
Una, — știți mai nu știu cum;
Cum mi-au zis, așa voi zice:
„Vezi-ți urăto de drum“!

Petru O. Orlăvanu.

SFATURI**Zece porunci ale femeii.**

1. Să nu începi tu cearta; însă dacă nu poți să o înlături, fi curagioasă până la urmă. Dacă-ți zimbește izbânda, o să-ți mărești prețul în ochii bărbatului tău.
2. Să nu uiți că te-ai măritat cu un om, deci nu te mira de slăbiciunile lui.
3. Nu cere prea des banii bărbatului tău; mulțumește-te cu ceea ce-ți dă pe lună.
4. Dacă vezi că bărbatul tău are prea puțină inimă, nu uita că are un stomac. Ingrijind de stomacul lui, poți să faci să-i răsară inima.
5. Din când în când, dar nu prea des, lasă ca bărbatul tău să aibă cea din urmă vorbă. Aceasta îl va bucura, iar ție n'o să-ți strice.
6. Cetește toată foaia. Bărbatului tău îi va plăcea să stea cu tine de vorbă despre întâmplările zilei.
7. Chiar certându-te, să nu vateri pe soțul tău.
8. Din când în când fă pe bărbatul tău să creadă că este mai șiret și mai cuminte decât tine.
9. Dacă bărbatul tău este cuminte, să-i fi tovarășe, dacă este prost să-i fi prietenă.
10. Mai ales să cinstești pe mama bărbatului tău; gândește-te că dânsul a iubit pe dânsa mai înainte de a te iubi pe tine.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

NOUȚĂȚI

Sibiu, 4 August n.

In vacanțele de vară.

E'n puterea verii. Orașenii, domnii dela oraș, au fugit cu toții la țară, pe sate, la cutare rudenie din satul unde s'a născut, din locul unde și-a petrecut anii copilăriei.

Și într'adevăr plătește mult o vară frumoasă. Să n'o dai pe 7 ierni urâte!

Intre cei mulți, cari au părăsit orașele acum câte-va săptămâni, sunt și tinerii noștri de pe la școale. Aceștia s'au întors după un an de zile iar la părinții lor iubiți, cărora le spun acum ce spor au făcut ei la școală în decursul anului trecut, cum și alte lucruri bune, ce au mai învățat și auzit dela unul și dela altul.

Unii dintre acești tineri s'au schimbat însă cu totul. Sunt scumpi la vorbă, nu se prea uită la ori și cine din sat. Cutare își zice: „Doar eu sunt student, sunt domn, nu mai port cicareci românești, deci nici nu mai e cu cale a sta cu ori și cine de vorbă în satul nostru“. (Se n'ntelege, așa un tinăr se crede totdeauna și tare învățat, pe când mintea lui îi este mai întunecată ca noaptea'n Decembrie.)

Dar sunt iară alții, cari deabia au așteptat să vină acasă în satul lor. Aceștia cu drag dau binețe la toți oamenii din sat. Mulți dintre ei, după-ce au trăit un timp mai îndelungat tot printre străini, abia așteaptă ca să poată vorbi mai deaproape cu oameni de-ai lor.

Unul a isprăvit cu școala și așteaptă acum să-și ocupe postul de învățator. În inima lui se zbate o putere nevăzută, care-l îndeamnă și-i zice: „Nu vezi, dragă, oamenii din jurul tău? Sunt tot atâtea ființe omeneste, cari în cucernicia lor abia așteaptă, ca cineva dintre oamenii mai învățați să le spună o vorbă bună, dulce și de folos, care să le aline și lor cât de puțin traiul destul de greu“.

Acest tinăr, căruia de acum înainte i-se va încredința creșterea odraslelor unui sat întreg, își înțelege pe deplin chemarea lui.

El mereu umblă prin sat încoace și încolo. Nu merge însă singur, ci mai ia cu el și pe ceilalți doi studenți din sat. Colo vorbesc cu un sătean, dincolo cu altul.

Un om din sat îl întreabă, dacă nu a auzit el, pe unde a umblat, care este cea mai bună mașină de imblătit?

„Dar cum să nu“? e răspunsul tinărului nostru. Doar el s'a interesat și a cetit și despre aceste lucruri pe unde a umblat. Astfel îi dă sfatul cerut.

Un alt sătean, pe care viitorul învățator l'a întrebat de sănătate, îi zice: „Da aud, că să întâmplă lucruri mari în țara noastră. Mi-a spus vecinul meu, care cetește no-vele (adecă o foaie), despre ce să vorbește acolo în dietă și multe altele. Oare ce carte sau foaie să-mi aduc și eu, ca să știu totul ce să petrece airea?“

(Insuflețitul nostru tinăr îi spune să-și cumpere o carte, în care să scrie cum trebuie să-și țină mai bine vitele, ca să fie tot așa de frumoase ca ale Sasului. Iar nouă ne-a cerut mai multe numere din foaie, scriindu-ne, că în satul lui voesc mulți să cunoască această foaie.)

Au mai trecut câteva zile bune. Acum să știa și să vorbea în satul întreg, că viitorul învățator are o inimă tare bună și o iubire mare pentru bunii noștri săteni. Când trecea

pe stradă împreună cu ceilalți doi studenți, ce mai au încă câte doi ani la învățătură, ei, sătenii, își luau pălăriile cât de colo înaintea lor.

Iar după trecerea tinerilor ziceau: Sunt tare cumiști și vrednici acești băieți, numai de iar ținea Dumnezeu, să-i putem avea pe toți la vreme în satul nostru. Pe al doilea îl vom alege de popă, iar pe al treilea îl vom alege notarăș.

„Oă bine zici, răspunde atunci alt sătean, eu chiar am zis asta părinților lor. Acum băieții așa ceva și învață“.

Și erau veseli, minune mare, acești săteni. Să uitau după cei trei tineri, până ce apucau la cotitura uliței, când nu-i mai vedeau....

Înalt Prea Sfinția Sa Metropolitul Mihail dela Blaj a fost numit de Maiestatea Sa *consilier intim de stat*, adecă a fost ridicat între sfeșnicii Maiestății Sale și oamenii de frunte ai țării, pe cari bunul nostru împărat și rege îi întreabă din când în când asupra la cele ce se petrec în țară și între poporul din părțile unde trăesc acești sfeșnicii.

Decât acest rang și însemnătate o au avut și metropoliții noștri mai vechi. Așa bună oară despre Șaguna se știe, că el mergea tare des la împăratul, iar vorbele lui trăgeau foarte mult în cumpănă.

Dar de atunci încoace s'au schimbat multe. În timpul din urmă metropoliții noștri primesc cu mult mai târziu această ridicare în rang din partea Maiestății Sale. Și la aceasta se zice, că este de vină guvernul nostru, care voește ca conducătorii bisericilor noastre — ca și ceilalți fruntași ai noștri — să aibă cât de puțină atingere cu Maiestatea Sa. Fiindcă guvernul se teme, că prin aceasta Maiestatea Sa ar putea să fie mai altcum informat asupra noastră, decât cum i-se spunea din partea cărmuitorilor noștri.

Acum a fost ridicat la rangul de sfeșnic Metropolitul nostru dela Blaj, dar se zvonește că în curând are să urmeze denumirea în acest rang și a metropolitului *Meșianu* dela Sibiu. Bine înțeles, lucrurile de felul acesta se fac mai curând sau mai târziu, după cum vrea guvernul, ce însuși trebuie să propună pe cineva Maiestății Sale, care apoi își dă numai învoirea la denumire.

Abonaților noștri, ce sunt în restanță cu plata abonamentului, le facem cunoscut, că în săptămâna aceasta s'istăm trimiterea foti la toți aceta, care încă n'au plătit pe semestrul al doilea al anului.

Din săptămâna aceasta încolo aceșți restanțieri nu vor mai primi gazeta. Cine dorește a avea foaia noastră — care este atât de teftină — și pe mai departe, să grăbească cu trimiterea banilor.

Marele nostru mecenat Vasile de Stroescu a făcut iarăși unele daruri. Anume, după-cum se vestește din Caransebeș, la Conzistorul diecezan de acolo a sosit zilele trecute suma de 10,000 coroane pentru fondul special al diecezei, înființat de episcopul Cristea.

Un alt dar de 200 coroane a făcut dî Stroescu pentru zidirea bisericii din Purcăreni.

Dumnezeu să-i răsplătească și să-i țină sănătatea acestui mare binefăcător!

Societatea pentru fond de teatru român își va ținea adunarea sa generală în Reghinul săsesc în zilele de 15 (28) și 16 (29) August 1910. La această adunare a societății noastre.

ce are de scop înființarea unui teatru român, sunt invitați și rugați a lua parte toți cărturarilor și țărani fruntași din jurul Reghinului. Aci vor avea ocazie a auzi multe vorbe frumoase și înțelepte din partea conducătorilor susnumitei societăți.

Completarea liniei ferate București—Turnu-Roșu—Sibiu—Budapesta se plănuește de câțiva vreme. În aceasta afacere o delegațiune a comitatului Sibiu, condusă de noul comite Wahlbaum, s'a prezentat mai zilele trecute la ministrul-președinte Khuen, apoi pe rând la miniștrii Hieronymi, Lukács și Sterényi. Delegația a prezentat guvernului un memoriu (o scrisoare amănunțită), în care cerea să se grăbească cu acest lucru. Ministrul de comerț Hieronymi a răspuns atunci, că el va stărui pe lângă guvernul român, ca România să completeze bucata de linie ferată ce se recere până la granița Turnului-Roșu. După aceea guvernul ungar va preface îndată linia dela Vinț până la Turnu-Roșu în linie principală, ca să poată umbla chiar și trenul electric, fără conșiderare la cheltuielile ce s'ar cere.

Acum să vestește din nou, că Sâmbăta trecută deputații sași, aleși în comitatul Sibiuului, s'au prezentat a doua oară, la ministrul de comerț Hieronymi și au cerut, ca acesta să se intereseze de susnumita afacere acum cu ocazia regulării învoielilor vamale între țara noastră și România.

Nu mai încapă îndoială, că pentru noi, Mărginenii, ar fi numai bine, dacă s'ar face o umblare cu trenul cât mai mare și mai deasă prin ținuturile noastre.

Întâiu am putea merge mai iute de aici până la București sau până la Budapesta, fiind vorba în aceasta afacere de iuțea mai mare ca până acum, cu care va umbla trenul în viitor. Pe de altă parte vom ajunge și noi Sibienii, să avem o legătură mai bună încoace și 'ncolo. (E lucru știut, că Sibiuul are legături foarte rele cu celelalte trenuri din țară. Ca o urmare a acestei împrejurări vine apoi și trăgănarea cu scrisorile ce se trimit din Sibiu sau sosesc din alte locuri aici).

Dar mai este și un alt lucru destul de avantajos (folositor), ce ar putea aduce o umblare mai mare a trenurilor pe la Sibiu. Anume: o să vină pe la noi tot mai mulți străini atât din România cât și din alte părți. Aceștia cumpără apoi de pe aici tot felul de mărfuri și cheltuesc și mulți bani prin hoteluri și restaurațiunile din Sibiu și jur. E drept însă, că noi avem puține prăvălii, comercianți și meseriași în Sibiu și împrejurime, cari pot să mulțamească oamenii ce cantă mărfuri mai fine. Dar asta nu trebuie să ne lase răci față de această afacere, ci din contră să căutăm a face și a oferi mărfuri bune, prin ceea-ce vom atrage tot mai mult către noi pe acești mușterii buni. Îndeosebi pe frații din România, cari — cum se observă în Sibiu acum de câteva săptămâni — vin tot mai mulți pe la noi.

(Cu aceasta ocazie nu putem trece cu vederea un lucru: Nu e bătător la ochi, că în Sibiu nu se află un hotel românesc mai de ceva? Și sunt străini, ce nu-și pot găsi locuință nicăiri. În aceste zile un Român de-ai noștri din țară, seara pe la ciasurile 10, se plângea, că nu poate afla cel puțin o odaie de dormit peste noapte. Toate hotelurile sunt pline. Respectivul era om de frunte cu familia împreună. — La deschiderea unui hotel, credem, că se cugetă, poate, unii bărbați de-ai noștri din Sibiu, cărora nu le-ar fi greu aranjarea unui hotel românesc în orașul nostru).

Brașovenii pentru nenorociții din Bănat. Comitetul parochial dela biserica Sfântului Nicolae din Brașov-Schei, la propunerea președintelui său Dr. Vasile Saftu, a votat cu însuflețire suma de 1000 coroane pentru ajutorarea fraților nenorociți din Bănat.

Fapta frumoasă a Brașovenilor merită toată lauda!

Curs pentru morari. Un curs pentru proprietarii de mori și morari, se deschide în Budapesta. Scopul cursului este a răspândi cunoștințele practice de lipsă în industria morăritului și a face cunoscute în cercurile interesate cele mai noue progrese tehnice în aceasta industrie. Cursul va ținea din 10 Mai 1911 până la 20 Iunie 1911 și vor fi admiși ca ascultători proprietarii, arândatorii și coducătorii morilor mai mici și de mijloc, cu cel puțin 4 clase populare și praxă 3 ani în ale morăritului. Taxa este 20 coroane.

O bandă de hoji. În Satulung s'a dat — după cum scrie „Gaz. Trans“ — de urma unei bande de hoji sub șefia ciangăului Szabo András, care de 20 ani jefuia mereu casele oamenilor. În urma unui aviz s'a descoperit o magazină plină de mobile și scule furate. Mai mulți ciangăi au fost deținuți.

O păcăleală jidovească. În zilele trecute s'a făcut mult zvon despre un concurs de aviațiune (zburatul cu mașina), ce-era să se întâmple Dumineca trecută în Brașov. Toată treaba a fost pusă la cale de o „societate pe acții“ din Budapesta, care a făcut o gălăgie și o reclamă grozavă în jurul acestui lucru. S'a spus, că pe livada cea mare a Stupinilor, unde se va face zburatul cu acele aeroplane și monoplane (diferite mașini de zburat în aer) va cânta muzica militară, vor fi bufeturi, cofetării și altele. În urma unor lucruri, plănuită atât de frumos, s'au pus și niște drăguțe de prețuri numai ca ele: Locul de stat (de unde și așa nu se poate vedea mult) 1 cor., celelalte locuri dela 2—10 coroane, iar logele (rândurile dintâiu) câte 10 cor. de persoană sau 40—50 cor. de familie. Biletele s'au pus spre vânzare înainte, spunându-se, că în ziua cu zburatul prețul lor va fi mai mare, ca înainte de aceasta. Un mijloc mai mult deci, ca să poată vinde bilete din greu.

Și au fost mulți, cari s'au grăbit să-și cumpere un bilet pentru a putea vedea minunea minunilor. Ba chiar și Alțelele Lor Principele Maria și Elisaveta dinpreună cu Principele Carol au trimis vorbă din Sinaia ca să le țină loc, fiindcă o să sosească cu automobilul la locul de zburat.

Când colo ce să vezi? Marele „concurs de aviațiune“ — scrie „Gazeta Trans.“ din Brașov, — a fost o adevărată reclamă americană jidovească. Mai rar a reușit o tragere pe sfoară, atât de bine ca Dumineca trecută.

Publicul din Brașov, din țara Bârsei și și din comitatele învecinate în număr de mai multe mii, urmând reclamei, a plecat cu căruțe, trăsuri și în trenuri speciale pe livadia de lângă Stupini, ca să vadă minunea secolului al 20-lea — pe omul-pasăre. Când era să se înceapă sborul erau de față vre-o 10—12000 oameni, iar în buzunarele preacinstiului comitet brașovean de exploatare (care a pus lucru la cale) al societății pe acții „Aero“ din Budapesta câteva zeci de mii de coroane... ne mai făcând amintire de miile de coroane, cari au intrat în buzunarele direcțiunilor căilor ferate, a tramvaiului, a birtașilor, a birjarilor etc. etc. Spunem puțin, dacă constatăm că tragerea pe sfoară de Duminecă a costat pe cei vreo 10 mii de oameni suma de peste 100,000 coroane...

Prima îndoială pe care am avut-o — sind pe locul de zburat a fost lipsa aviatorului Charles Castello și a mașinei lui. Venise numai contele Montigni cu un singur monoplan. Publicul de și scandalizat de această primă tragere pe sfoară *retăcută* de comitet, s'a mai liniștit întru câțiva în așteptarea sborului contelui Montigni.

Când colo — un nou neajuns! Contele Montigni însoțit de oamenii săi își tocmește monoplanul (mașina), încearcă motorul punându-l în mișcare. Convingându-se apoi că totul e în regulă, urcă monoplanul, care, după câte-va învârtituri sbârnațitoare ale helicei, se pune în mișcare... Urmează un moment de liniște. Privirile tuturor sunt așintite asupra omului-pasăre din monoplan, care face cu iuțea din ce în ce mai mare vre-o 50 metri, atingând cele 3 roate pământul. Roata de dinapoi se ridică apoi lin în aer, iar după un drum de vre-o 100 metri se înalță și roatele de dinainte sburând aeroplanul la o înălțime cam de 3 metri peste publicul ce se afla în partea cealaltă a hangarului. Toți așteptau acum să vadă monoplanul înălțându-se în aerul liniștit al văzduhului senin... deodată însă monoplanul atinge iarăși pământul, pentru-ca la o cotitură să dispară într'un șanțuleț...

Oamenii au stat un moment încrămeniți, apoi au alergat spre locul cu pricina. Înainte de-a ajunge acolo l'au văzut însă pe contele Montigni eșind sănătos din șanț, iar la o depărtare oareșcare monoplanul împântat cu ciocul în pământ. Se rupsesse helicele și câte-va roțițe dela motor, ceea-ce a fost destul, ca să pună capăt „concursului aviatic“...

După aproape trei oare de așteptare în arșița soarelui și după o cheltuială destul de mare, publicul s'a ales cu un sbor de câte-va secunde, pe care însă mulți din cauza depărtării nici nu l-au observat.

Iată ce sfârșit a avut acest lucru pus la cale de niște jidănași, dornici de-a aduna bani frumoși dela oamenii, ce s'au încrezut în spusele lor. Bine înțeles, buna credință a acestor persoane, nu este a se trage la îndoială în urma unei reclame atât de mari. Dar cu atât mai mult este de condamnat purtarea aranjatorilor acestui lucru, fiindcă ei au promis cu mult mai mult, decât era. Unde au fost aviației francezi și câți toți din străinătate, ce erau să vie?

Decât, se poate, că întâmplări de felul acesta vor îndemna autoritățile din orașele, unde se vor mai aranja astfel de lucruri, ca să fie mai cu grijă la cele ce se petrec cu aceste „concursuri“. (Mai zilele trecute se zvonise, că în Sibiu încă să se aranjeze în curând o zburătoare).

Sfaturi și socoteli comerciale. Sub acest titlu am publicat în foaia noastră mai multe articole, pe cari acum câteva săptămâni, în urma marelui imbulzeli de material, le-am întrerupt pentru câțiva timp. Primind acum mai multe întrebări, că s'au isprăvit sau nu acești articoli, facem cunoscut, că în curând vom începe publicarea sfârșitului despre aceste socoteli, cari au fost bine primite și cetite cu mult interes de o seamă de comercianți, meseriași, cum și oameni fruntași de-ai noștri, cari au legături pe la băncile noastre delasate.

Insemnarea vânzătoarelor. Poliția din Târgul-Murășului a hotărât numerotarea (insemnarea cu numeri) a femeilor, ce vând în piața numitului oraș. Acest lucru s'a ordonat, ca astfel cu atât mai ușor să se poată afla, dacă cineva ar vinde oare cari legumi, poame sau alte mărfuri stricate.

Cazuri de moarte. Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că mult iubitul și neuitatul fiu, frate, nepot etc. *Dumitru Suroiu* jun., vice-notar comunal, după lungi și grele suferințe, fiind împărțat cu sfințele taine, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 1 August st. n. la 10 oare a. m. în etate de 36 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre odichna de veci Mercuri în 3 August la 2 oare după amiază în cimiterul bisericii gr.-or. din Rășinari. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! *Dumitru Suroiu* sen. tată; *Sora*, *Bucur* și *Maria*, frați; *Marina Suroiu* n. *Giurcoiu*, cumnată; *Bucur*, *Dumitru* și *Iacob*, nepoți; *Petru* și *Bucur Muțiu*, *Ana Droc* n. *Muțiu*, unchi și mătușe; *Ana Poplăcenel* n. *Droc* și *Dobra Droc*, verișoare.

— Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că iubita noastră soție, soră, cumnată, mătușe etc. *Florica Oncescu* născ. *Ursu* după lungi suferințe, a răposat în anul al 57-lea al etății și al 36-lea al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte, s'au depus în 31 Iulie n. a. c. la 10^{1/2} oare a. m. în cripta familiară din cimiterul bisericii gr.-or. din loc. Să-i fie somnul lin și memoria binecuvântată! Sebeșul-săsesc, 29 Iuliu st. n. 1910. *Ioan Oncescu*, notar în pensiune; frați, surori, cumnate, nepoți nepoate etc.

— Aducem la cunoștința neamurilor și cunoscuților, că fiul nostru *Victor* a răposat Duminecă în 31 Iulie n. a. c. în etate de 4 ani. Inmormântarea s'a făcut în Turnișor la 2 August. Fie-i țărâna ușoară. *Alexandru Bârsan*, învățator în Rusciori și soția *Paraschiwa*.

Înștiințare. Pentru liferarea de fân, paie, lemne de foc și cărbuni de piatră, pe timpul din 1 Octombrie 1910 până la 30 Septembrie 1911, pe seama miliției corpului al 12-lea de armată, se vor ținea licitații în Alba-Iulia la 8 August, în Cluj la 10, în Sibiu la 9 și în Brașov la 11 și 12 August stil nou 1910.

Schimbarea târgului din Orăștie. În locul târgului de vite ce era să se țină în 30 și 31 Maiu stil nou, cum și a târgului de mărfuri, ce era să se țină în 4 Iunie st. n. — să va ținea acum târgul de vite în 8 August, iar târgul de mărfuri în 9 August st. n.

Manevrele mari nu se țin. După cum am amintit și în numărul trecut, între caii armatei dela regimentele din părțile Galiției a izbucnit mucoarea. Urmarea a fost, că acum s'a început uciderea cailor aproape cu totul. Din cauza acestei boli manevrele mari (*Kaisermanöver*) din anul acesta, ce erau să se facă în acele părți, nu se vor ținea. De asemenea nu se vor ținea nici exercițiile armatei de cavalerie (armata cu cai) din părțile acelea.

O nenorocire s'a întâmplat la zidirea fabricii orășenești de gaz din Târgul-Murășului. Folosindu-se cărămidă veche la facerea zidului, acesta s'a prăbușit în decursul lucrului. Un lucrător a fost omorât pe loc, unul a fost rănit greu, iar trei mai ușor.

Emigranți jefuiți de notari. Din Fiume s'a vestit zilele acestea: La ordinul secretarului din ministerul de interne, poliția din Fiume a pornit cercetare printre emigranții, cari călătoresc la America peste Fiume. Fiecare emigrant a fost întrebat, dacă a dat cumva notarului, din comuna de unde a plecat, mai mult decât taxa de 1 coroană, ce i-se

cuvine. În o singură zi s'a luat protocol cu peste 200 persoane. Din spusele oamenilor iese la iveală, că mulți emigranți au trebuit să plătească notarilor câte 6 până la 20 coroane.

Și asta numai așa de puf, de oare-ce dreptul lor este de a lua numai o coroană.

Dar să sperăm, că acești notari, ce jefuiesc pe bieții oameni, cari iau drumul pribejiei, își vor primi pedeapsa cuvenită. E o faptă grozav de murdară, ceea-ce fac acești oameni fără suflet!

Mulțămită publică. Ni-se trimite spre publicare următoarele: Subscriții nenorociți prin incendiul întâmplat în 20 Iulie a. c., care a mistuit o parte mărișoară a comunei noastre, venim prin aceasta a aduce cele mai calde mulțămite băncii de asigurare „Transsylvania“ din Sibiu pentru grabnica și corecta lichidare a daunelor cauzate, care întrece în corectitudine multe alte bănci de asigurare străine.

Recomandăm cu toată căldura tuturor conlocuitorilor noștri și îi indemnăm chiar a se asigura la „Transsylvania“, care este una dintre cele mai culante bănci de asigurare. Gurariului, la 26 Iulie 1910.

Avram Lupea, Iacob Demian, Ioan Dinca, Ioan Dinaru, Avram D. Canțiu.

Holera în Rusia. După știrile mai nouă s'a mai răspândit holera în Rusia în următoarele ținuri: în Pukon, Podolsk, Volsosk, Tobesniogow, Khaikov, orașele Tula, Riazan, Kazan, Samara, Artrakban, Crasnowodzk. Cu totul s'au ivit în timpul dela 20 până la 26 Iunie st. v. 4638 cazuri de holeră, din cari 2114 mortale.

La Alexandria încă s'au ivit două cazuri de ciumă, dintre cari unul mortal. Un caz de febră s'a constatat zilele trecute în Constantinopol. Din Ardebit (Persia) se vestește, că acolo încă se întinde holera. În ziua de 29 Iulie căl. nou, s'au constatat 16 cazuri.

Cărți și reviste.

A apărut: „*Albumul Bunea*“ în o minunată execuție tehnică și cu un cuprins bogat de peste 200 pagini. E admirabilă coperta în mai multe culori, după originalul pictorului nostru *F. C. Domșa*. Urmează numai decât la început portretul cel din urmă al canonicului Bunea în patru culori. Și alte peste 20 clișee, apoi capete artistice, suplimente, etc. Textul se împarte în următoarele mari capitole: I. Moartea. II. Jalea neamului. III. Funerarii. IV. Postum. V. Epilog. Este o carte vrednică de memoria marelui nostru Bunea.

Se vinde în folosul ridicării unui *marsoleu* la groapa meritatului bărbat al bisericii și neamului. Prețul unui exemplar, pentru abonați: 6 cor., pentru neabonați 7 cor.

Notă: Pentru ușurarea administrației, abonaților se trimite cu rambursă. Aceia dintre stimateii abonați, cari ar dori să nu li se ramburseze, sunt rugați să anticipe prețul de 6 coroane + 55 bani taxă de porto și de recomandare! Comandele se pot face la Adresa: *Albumul Bunea* — Blaj-Balázsfalva sau la Librăria seminarială tot acolo.

O călătorie de studii, făcută în primăvara anului 1910 cu elevii școlii superioare de comerț române din Brașov, de *Ion Fricu*, profesor Brașov, tipografia Ciurcu & Com. 1910. O broșură de 47 pagini. Prețul 60 bani.

Calcularea conturilor curente, puncte nouă de vedere, de *I. O. Panțu*, prof. la școala superioară de comerț. Brașov, tipografia Ciurcu & Comp., 1910. O broșură de 27 pagini. Prețul 60 bani.

Monografia comunei Sâmbosif sau Poiana, de preotul *Ștefan Buzila*. Prețul: 1 exemplar broșat C. 2.80, legat C. 3.20. Cartea conține 358 pagini. Se poate procura dela autor în Szentjosef, u. p. Ó-Radna, pe lângă prețul de sus plus 10 bani porto postal.

Centenarul lui Șaguna și opinia publică românească, de *Dr. V. Stan*, profesor la semin. „Andreian“. Sibiu, tipografia archidiecezană, 1910.

Biserica și Românișmul, studiu istoric, de *Z. Păclișan* (Justin Volbură). Cluj, tipografia „Carmen“, 1910. O broșură de 62 pagini, retipărire din „Răvașul“. Prețul 1 cor.

Prinos memoriei regretatului canonic Dr. Augustin Bunea, compus și închinat de redacția revistei culturale „Răvașul“ din Cluj. Cluj, tipografia „Carmen“, 1910. O broșură de 128 pagini. Cartea să vinde în folosul unui fond pentru eternizarea memoriei marelui răposat (Prețul cărții nu să află, însă, nici cării numit.)

Anuarul al XXVI-lea al Institutului pedagogic-teologic al arhiepiscopiei ortodoxe române transilvane în Sibiu, pe anul școlar 1909/910, publicat de *Dr. E. Roșca*, director.

Anuarul școlii comerciale superioare gr.-or. din Brașov, pe anul al 41-lea. Publicat de *Arseniu Vlaicu*, director.

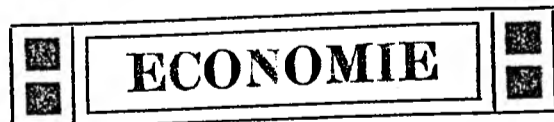
Anuarul al XXIV-lea dela școala civilă de fete a „Asociațiunii“ din Sibiu, pe anul școlar 1909/910, publicat de *Dr. Vasile Bologa*, director.

Anuarul al V-lea al școlii populare române gr.-or. din Rășinari, pe anul 1909/910, publicat de *Moise Frățilă*, director

Anuarul al XIII-lea al școlii capitale ortodoxe române de băieți și fetițe din Lugoj, pe anul școlar 1909/910, publicat de *George Joandrea*, diacon și învățator.

Biblioteca pentru toți Nr. 572: Albina, povestire de *Anatole France*, traducere de *V. Trifu*. — **Nr. 553: Amintiri din războiu**, 1877—1878, de locotenent-colonel *Caplescu*, cu o prefață de *Mihail Dragomirescu*, prof. universitar. București, editura Librăriei Alcalay. Prețul unui număr 30 bani. De vânzare în toate librăriile.

Calicul democrat, o revistă pentru umor și satiră, ce apare în Cluj odată pe lună, sub direcția unui comitet de redacție. Abonamentul: pe o jumătate de an 4 cor, în România și străinătate 8 franci. Administrația: Cluj, *Ferencz Iozsef*-utca 58

Starea sămănăturilor.

După știrile publicate la sfârșitul lunii Iulie, călindarul cel nou, starea sămănăturilor a fost următoarea: În decursul lunii Iulie a fost în cea mai mare parte a țării timp sohim-băcios, adeseori furtuni și ploaie. Așa bună oară în ținuturile muntoase din comitatele Arva, Solnoc-Dobâca, Sătmar și Liptau s'au întâmplat vărsări de apă (Despre aceasta spunem la alt loc al foii). Iar în părțile ungurene, pe *Alfold*, a dat grindină în mai multe rânduri.

Lășiți „Foia Poporului“ între cunoscuți!

Abonamentul pe un an C. 4.40, pe o jum. de an C. 2.20. — Abonații cei noi vor primi toți numerii dela jumătatea anului până acum!

In urma acestui timp atât de schimbăcios e ușor de înțeles, dacă aflăm, că în mai multe părți, pe unde s'a început imblătital, grăul nu dă așa bine pe cum să credea. Aceasta să întâmplă mai cu seamă pe Alföld, pe când în ținuturile din Ungaria de sus rezultatul imblătitalului e mai mulțamitor.

Cât pentru starea ovăsului să spunem, că ar fi bun și frumos mai peste tot locul.

*

In România să așteaptă o recoltă bună a grăului, măcar că și pe acolo au fost ploii, grindină și furtuni în mai multe părți. De asemenea este speranță de cucuruz bun, iar nutrețurile încă vor fi destule. Numai pomii rodituri au pierdut mare parte din rod, în urma răcelii și a vijeliilor, cum și din cauza omidelor, ce au bătuit foarte tare în acest an.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 2 August st. n.:

Grâu	Cor. 14,— până 15,40	per hectolitr
Săcară	" " " "	" " " "
Ovăș	6,40 " 7,40	" " " "
Cucuruz	10,40 " 11,20	" " " "
Crumpene	2,50 " 3,—	" " " "
Fasole		
Făină Nr. 3	35,— " 35,80	per 100 chilo
" " 4	34,— " 34,80	" " " "
" " 5	33,— " 33,80	" " " "
Slănină	188,— " 212,—	" " " "
Unsoare de porc	188,— " 192,—	" " " "
Său brut	60,— " 62,—	" " " "
Său de lumini	80,— " 82,—	" " " "
Său de lumini topit	92,— " 92,—	" " " "
Săpun	64,— " 64,—	" " " "
Fân	3,60 " 5,—	" " " "
Lemne de foc neplutite	7,50 " 7,70	per met. cub.
" " plutite	6,25 " 6,70	" " " "
Spirt rafinat	1,82 " 1,85	per litru
Spirt ordinar	1,80 " 1,83	" " " "
Carne de vită pentru supă Cor. 1,08 până 1,40	per chilo	
" " " friptură	1,28 " 1,40	" " " "
" " vițel	1,— " 1,60	" " " "
" " porc	1,40 " 1,80	" " " "
Ovăș, 10 bucăți	—,57 " —,67	" " " "
Un pătrar de miel	" " " "	" " " "

In Budapesta la 3 August st. n.:

(Grâu și săcară de cea nouă).

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 9,47 până 9,87	per 50 chilo
" " 79 " " 9,55 " 9,95	" " " "
" " 80 " " 9,60 " 10,—	" " " "
Săcară	6,70 " 7,07
Orz	" " " "
Ovăș	7,10 " 7,60
Cucuruz	5,87 " 5,95

Unsoare de porc Cor. 160,— până 161,— per 100 chilo
Slănină 137,— " 138,— " " "

Sămânță de luțernă C. 124,— până 162,— per 100 chilo
" " trifoiu " 86,— " 112,— " " "

Porci îngrășați pentru untură C. 1,34 până 1,40 per chilo
" " carne " 1,30 " 1,36 " " "
Vițel —,70 " 1,20 " " "

Pe o păreche de miei Cor. —,— până —,—
" " oi " " " " " "

Prețul banilor în 3 August n.

Galbini	Cor. 11,28	cumpărat: 11,38	vândut: 11,38
100 Lei, hârtie	" 84,70	95,10	95,10
100 Lei, argint	98,—	94,70	94,70
Lire turcești, aur	21,40	21,65	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,82	24,02	24,02
100 marce, aur	117,25	117,57	117,57
100 " hârtie	117,25	117,57	117,57
Napoleondori	19,—	19,10	19,10
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	253,75	253,75
100 " " argint	238,—	242,—	242,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după cîlindarul vechiu).

- 25 Iulie: Brețeu, Kecskemét, Vârșeț.
- 26 Iulie: Bran, Canija-mare, Debrețin.
- 28 Iulie: Reghinul săsesc, Rodna veche.
- 29 Iulie: Apoldu mic, Ațel, Becicherecul mare, Soporul de jos, Timișoara.
- 30 Iulie: Uioara.
- 31 Iulie: Avrîg, Macău.
- 1 August: Gyoma.
- 2 August: Eperjes, Ferihaz, Papoț.
- 3 August: Haroscherec, Komárom, Luna.
- 4 August: Dej.
- 5 August: Drag, Mociu, Soborșin, Șomcuta-mare, Voilă.
- 6 August: Aiud, Farcașlaca, Goroslăul de pe Someș.
- 7 August: Mănășturul ung.
- 8 August: Barot, Budapesta, Cetatea de baltă, Ciozven, Ciuc-Cosmaș, Vinga, Zarand.
- 9 August: Baia-mare.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Liferări, licități, arândări și altele.

La această rubrică vom publica de acum înainte tot felul de liferări de mărfuri, licitații și arândări de peste tot locul, unde sunt oameni de-ai noștri. Vom spune totdeauna ce se vinde sau să arândează, de unde se pot cere informații când este terminul ultim pentru înștiințarea la liferări sau ziua licitației. Terminul este totdeauna după cîlindarul cel nou.

Liferarea de 160 metri cubici lemne neplutite de foc la judecătoriile din Sibiu. Informații se dau la vicecomitele comitatului Sibiu.

Liferarea de carne, făină și alți articli de lipsă pentru seminarul „Andreian” din Sibiu. Terminul 12 August.

Arândarea cărcimei comunale din Boița și dela Turnu-Roșu, prețul 1200 coroane și 1100 coroane. Primăria Boița, terminul 14 August.

Edificarea podului Nr. 159 de pe drumul de țară Turda—Sibiu—Brașov, deschișătura 5 metri, construcție de beton și fier. Oficiul de zidiri al statului din Sibiu, terminul 16 August.

Arândarea cărcimei „La Agnita” cu prețul de 5200 coroane. Primăria Agnita, terminul până la 22 August.

Arândarea târgului cu 13,000 coroane, și taxa pentru pardoseală cu 8001 coroane. Magistratul Elisabetopole, terminul până la 1 Septemvrie.

Facerea unui trotoar de asfalt împrejurul edificiului dela judecătoria din Elisabetopole. Primarul orașului dă informații, terminul 3 Septemvrie.

Vânzări de lemne: In 16 August 4772 metri cubici lemn de stejar de lucru, 2982 metri cubici lemn de stejar de foc și 755 metri cubici lemn de fag. Informații dă oficiul silvanal din Bistrița. Prețul strigării Cor. 101,331.

In 22 August: 40,495 bucăți de stejeri, Cor. 884.300. Primăria comunei Hosman.

In 23 August: Lemnele de fag din pădurea „Șasa”, prețul strigării Cor. 97,600. Primăria comunei Rășinari.

In 25 August: Lemnele de brad și de fag, prețul strigării Cor. 84,271. Primăria comunei Mărgineni.

Poșta Redacției.

Pompi Lius. In vr'unul din numerii viitori.

Mohu. Era bine, dacă Dta scriai ceva mai pe scurt, acum avem mult material la foaie. Dar mai incolo puțin vom vedea.

Un credincios. Articolul nu să poate publica, fiindcă D-ta nu ne descoperi nici măcar nouă cine ești. Asta nu merge. Manuscrisurile ce se trimit la foi, nu să inapoiază nici odată.

Dumitru Stăngu în B. O carte în felul cum cauți Dta o să scoatem nu peste multă vreme. Și adevă e vorba de articolele publicate în foaia noastră de dl Petru Simtion, funcționar la „Albina”. Aceste articole, — dintre cari o parte s'au publicat deja în foaie, iar o altă parte se vor publica în numerii următori, — vor fi la urmă completate și întocmite mai pe larg de așa, ca în cartea ce va apărea, ori-ce comerciant sau meseriaș să afle cele de lipsă pentru purtarea socotelilor ce îi sunt de lipsă.

Reghinul-săsesc. Invitarea dvoastră nu o putem publica, fiind tipărită în o tipografie străină. Asta e o hotărâre, pe care au luat-o toate foile românești.

Poșta Administrației.

I. D. în Ș. Vă mulțumim călduros pentru interesul ce ne arătați. De altcum, în părțile Dvoastră, zău, ar putea contribui foaia noastră tare mult la deșteptarea poporului. S'au trimis la toți numerii dela jumătatea anului încoace.

Mihail Murășan în Fănațe (Fonăcz, u. p. Káp.-Monostur). Noi nu știm de unde s'ar putea cumpăra cânepă ieftină, dar poate să se afle vre-un abonat de-ai noștri, care să-ți poată spune sau chiar vinde. Acela îți va scrie la adresa D-tale de sus.

N. Țag. în D. Vă mulțamim pentru bunăvoința ce ne arătați.

Ioan Cobozan în D. Abonamentele primit cu mulțamită.

Alexandru Simion, Bulgaria. Noi nu putem ști cât ar costa porto. Dar scrie ca să-ți trimeată pachetul neplătit. Că va fi marfă bună sau rea, asta nu știm.

Sim. Moldovan în B. Abonamentele primit cu mulțamită.

Nic. Lubinski, America. La 2 zile, după ce ți-am trimis o carte poștală, am primit cor. 11'25. Ești în regulă acum până la 30 Iunie 1911.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

Apollo-Bioscop.

In orașul nostru, pe piața Hermann, să află de câteva zile un Bioscop, ce atrage foarte mult public la reprezentațiile ce se dau

Aproape în fiecare zi se schimbă programul, care este variat și interesant. In fiecare zi se dau mai multe reprezentații.

Prețul de intrare 1 cor., 60 bani și 20 bani.

Pivniță de închiriat.

Casa de păstrare în Mercurea, societate pe acții, dă în chirie cu 1 Octomvrie a. c. pe 3 sau 6 ani pivnița sa pentru vin, ce să află în Mercurea (Erdély-Szerdahely) în curtea institutului împreună cu 33 buți. Buțile au mărime diferită între 2000—4000 litre. Minimul chiriei e 1000 cor. la an.

Doritorii de a reflecta au să-și înainteze ofertele în scris până în 20 August a. c. siil nou.

Nicolae Bratu

Vin bun,

se află la subscrisul producător de vinari, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu	54	fl.	litra.
Vin vechiu din	—	1908	"	48	"	"
Vin Rizling și Roze	1908	"	52	"	"	"
Vin din	—	1909	"	42	"	"
Vin Rizling și Roze	1909	"	44	"	"	"
Vin alb de masă din	1909	"	38	"	"	"
Vin Roșiu din	—	1908	"	54	"	"

Prețurile cele mai joase. E vin din coastele dealului Șiria (Világos) nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere. Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul să vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după literă.

Rog onoratul public a-mi scrie curat numele, comuna și gara.

Când îmi renapoiți vasăle vă rog de adresă, în fract, cu care s'a destilat vinul.

Atrag atențiunea cumpărătorilor mei (înțeleg casele private), să deșerte vinul în sticle bine afundate și așezate culcat, deoarece vinul în bute, dacă e început, nu stă ci să acrește și mucezește.

195 1-5

Cu stimă

Petru Benea

proprietar de vii și neguțator de vin,
Șiria (Világos) (Arad megye)

De arândat.

Subscrisul, din cauze familiare, voiesc a da în arândă pe 3 ani proprietatea mea întreagă și anume: curtea, casa cu 3 odăi, pivniță și colină, șură acoperită cu țiglă, fântână, grădina de legume și cu pomi.

Casa este la locul cel mai potrivit pentru boltă sau pentru cărcimă. Pe lângă acestea mai sunt și 8 jugăre de pământ 1/2 kilometru departe de sat și drept de pașionat pentru 4 vite și 10 oi. În comună e chiar lipsă de o boltă bogată, nefiind decât o boltă mică de tutun Doritorii să se adreseze până în 9/22 August 1910 la:

Alexiu Știrban 197 1-1

în Șaldorf, u. p. Mártonfalva.

Vinuri de masă escolente,

litra cu 40 și 48 fileri la compărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

O fetiță drăguță de 18 ani,

(fetița unui brutar) puțin cam desvoltată trupește, cu o zestre de 400,000 coroane, ar voi a să căsători cât mai cu rând cu un tânăr modest. Numai oferenți serioși capătă răspuns.

L. Schlesinger

2 2 48-52

BERLIN 8, Deutschland

Primul atelier de pantofărie și cizmărie pentru bărbați, femei și copii **GEORGE LIMPEDE**

măestru pantofar și cizmaru

Sibiu, strada Ocnei Nr. 17.

Execută tot felul de încălțăminte, dela cea mai simplă până la cea mai fină, pe lângă prețuri moderate. 62 12-

ATENȚIUNE

trebuie să se dea la alegerea de iluminare potrivită pentru orașe, comune, privați, hoteluri, restaurațiuni cu grădină, stațiuni balneare, vile etc., pentru iluminare la ori ce fel de localuri dinlăuntru sau dinafară, mai de parte iluminare de strade, procurarea de aparate centrale la case, precum și lampe singuratiche de iluminat sau lampe rotunde în interiorul odăilor, pe strade și locuri publice, pentru cari să recomandă de un specialist avantajile senzaționale ale tehnicii moderne de iluminat ce le are

**Intreprinderea „Brikettid“ de lumină strălucitoare
a lui Albracht**

184 3-6

Sibiu (Nagyszeben) strada Gușteriții Nr. 30.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prisăririi celei și-au sdrucinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprema sa acestui stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-i credințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere în cazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă și destulului aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiincios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara și dintr-un PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 16), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbați cât și femei) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curgă, nervii să se întărească, tot organismul să se eliberează de materiile de boală, chinurile suferinței să se liniștească.

Fără conturbarea ocupațiilor silnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și

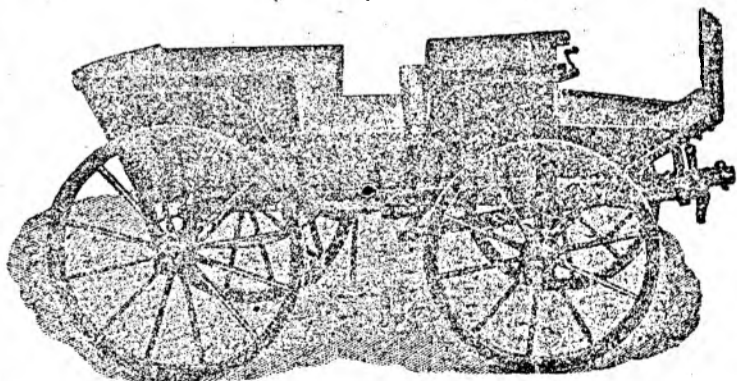
radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țevă, begică, nervi și sira spinării, incapacitățile de confuzie a minții, urmărirea onaniei și ale sifilisului, erecțiilor de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și spire separată. În cece privește curs, depărtarea sa este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se slătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea cursului, epistolele se ard, ori la dorință să retrimit fiecărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest VII. Rákóczi-u. 10. 80 54-

Un câștig frumos pot avea fete și femeii cari peste zi sau toată ziua s'ar ocupa cu croșetatul de dantelă.

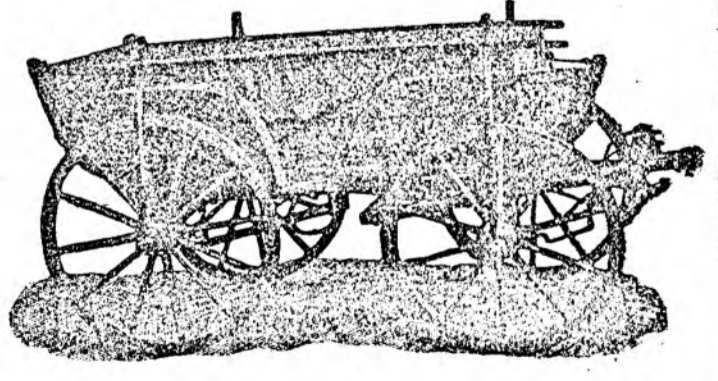
Informațiuni mai deaproape la întrebări în scris dă D-na **Armin Stern** în *Branyicska*.

150|1-12

Cară și căruțe de ori ce proporțiuni

din cel mai bun material, neîntrecut de durabile și ușoare la mers iiferează cu preț convenabil

Fabrica filor M. LUNGU

Rășinari (Resinár) Szeben-megye

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc *săpunul de lapte de crin-Steckenpferd* (marca *Steckenpferd*) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 25-40

Haine pentru dame

Între cari costumuri întregi, bluse, rocuri pentru dormit etc. precum și haine pentru copii după cel mai nou și mai modern facon, se primesc și se execută grabnic și ieftin la

Betty Lallits

187 2-3 croitoreasă de dame

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12, etagiul I.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

Inositor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțin valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale la ștampă cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1-40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Expediție zilnică. 242 41—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de lână în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 61—

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitorii cea mai nouă.

O casă cu cărcimă

aflătoare în **Orăștie**, situată la poziție foarte bună, pe unde umblă oameni din 18 comune, **să vinde** din mână liberă din cauze familiare de boală.

A să întreba la Administrația „Foi Poporului“, unde se află adresa respectivului proprietar.

171 8-3

Portland și
Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

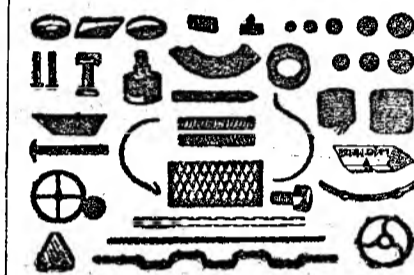
Traverse

Stucatură de trestie
Impletitură „Baculă“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire.

Tevi

de fier covăcit și fier turnat precum și Fittings
Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Sfredele de găurit pământul și la fântâni

Tot felul de articli tehnici

86 15-52

Fier de Cudsir în rude, fier modelat, fier în rude și fier de încheiat
În 600 profile și dimensiuni se află în depozit.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Luminări de stearin superfine.

La dorința p. t. publicului am produs un soi de luminări de stearin din cel mai curat, care le vindem sub numele

Luminări de stearin superfine pentru salon.

Luminările acestea sunt pachetate în carton și să pot procura din depozitele noastre Strada Cisnădiei Nr. 2 și Strada Turnului Nr. 27, precum și din fiecare băcănie mai mare.

186 1-2

Siebenbürger Vereinsbank A. G.

Secția: fabrica de luminări de stearin și săpun.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătită simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte. 18 28—

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 K 4.831,168-51
Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112,045,412—
sfârșitul anului 1909 viață „ 10,847,132—
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul Institutului în condiții favorabile.